

Verslag over het Nationaal Evenementen Symposium 2013 “Evenement en veiligheid van 2.0 naar 3.0”

Door: Jos van de Haterd ¹

1. Opening met Jan Douwe Kroeske, Hèrald van de Bunt en Gerard van Duykeren

"Niet alleen kwantificeren maar naar de inhoud kijken"

Presentator Jan Douwe Kroeske opende de dag door aan de twee organiserende brancheverenigingen te vragen wat zij als de belangrijkste trend zien. Hèrald van de Bunt, voorzitter van de VVEM, was duidelijk. "De terugtrekkende overheid is voor ons nog steeds de belangrijkste trend. Lokale overheden leggen steeds meer uitvoerende taken bij de evenementen." Gerard van Duykeren van de Nederlandse Veiligheidsbranche (sectie Evenementen- & Horecabeveiliging) sloot zich daar bij aan en riep de overheden op om "genuanceerd mee te denken". Hij gaf sprekende voorbeelden. Een veel gestelde vraag is hoeveel bezoekers per vierkante meter je mag rekenen. Maar zo simpel ligt het helemaal niet. Sommigen hanteren 3bezoekers/m², anderen 2,7/m². Maar voor het podium kun je met 6/m² rekenen en op een plek waar je geen zichtlijnen hebt moet je rekenen met 0/m². Je moet naar de praktische situatie kijken, de inhoud van het evenement. Hetzelfde bij de vraag hoeveel beveiligers je per bezoeker moet inzetten. Soms zijn twee evenementenbeveiligers op tweeduizend man al genoeg. Zijn conclusie: "We moeten niet alleen kwantificeren maar vooral ook naar de inhoud blijven kijken."

2. Wethouder Eric van der Burg van Amsterdam

"De beste manier om meer veiligheid te creëren is meer evenementen te creëren"

Burgemeester Van der Laan kampt met ziekte, vandaar dat wethouder Van der Burg sprak namens de gemeente Amsterdam. De hoofdstad heeft ieder jaar 200 evenementen met meer dan tweeduizend bezoekers. Vaak vinden die ook nog vlak na elkaar plaats. Vanaf 2011 is het beleid om feesten 'gedeconcentreerd' in te zetten, verspreid over de stad. Dat blijkt uitstekend te werken. Van der Burg: "De beste manier om meer veiligheid te creëren is meer evenementen te creëren." Door te spreiden kun je variatie aanbrenge in bezoekersprofielen, in openingstijden, in soorten locaties. Spreiding en variatie zijn de sleutelwoorden. Daarnaast kun je met gerichte communicatie de publieksstromen sturen. Amsterdam heeft bijvoorbeeld een app ontwikkeld die *real time* laat zien hoe druk het ergens is. Als een straat of plein bomvol is, wijkt het publiek gemakkelijker uit naar een andere plek.

---

¹ Jos van de Haterd schrijft voor o.a. het tijdschrift Zichtlijnen en is ook aan de VVEM verbonden. In dit artikel geeft hij zijn verslag van de plenaire sessies en de deelsessies waarbij hij aanwezig was.

3. Jan Smeets, directeur Pinkpop

"We zijn al lang aangeland bij 3.0"

Jan Smeets is de baas van het oudste popfestival van Nederland dat vorig jaar zijn 44e editie beleefde. De ontwikkeling is gigantisch geweest. Bij de start werkte Pinkpop met een budget van 15.000 gulden, omgerekend 7.000 euro. Bij de laatste editie was dat 10 miljoen euro, waarvan 4 miljoen voor het programma en de rest voor de productie. Van die 6 miljoen voor productie gaat 1 miljoen euro naar veiligheid. Zijn stelling: we doen al heel veel, zo niet alles wat je op het gebied van veiligheid kunt doen. Smeets: "We zijn al lang bij 3.0 aangeland. We gebruiken barriers, we compartimenteren het publiek, we hebben een verbod op stage diven en crowd surfen, we hebben nauw contact met de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, we gebruiken composteerbare drinkbekers, we verkopen geen sterke drank, we hebben blikseminstallaties, professionele podia, we hanteren een strakke geluidslimiet en het festival sluit om elf uur 's avonds." Met andere woorden, wat kunnen we nog meer doen? Als Smeets terugkijkt ziet hij bepaald geen terugtrekkende overheid, eerder het tegendeel. "Van de romantische beginperiode is niets meer over. We hebben een samenleving gecreëerd waarin de ene helpt de andere controleert, met heel veel stuurlied aan wal die nog nooit een evenement hebben georganiseerd. Maar het publiek komt naar ons festival om drie dagen in een *fantasy world* te leven, niet in een opvoedkamp!" Over de leeftijdsverhoging voor alcohol en tabak maakt hij zich zorgen over de vraag hoe de overheid dat zal gaan handhaven. "Hoe ga je de leeftijd controleren tijdens carnaval? Hoe ga je dat doen in sportkantines?" Zijn eigen festival heeft al langer een systeem met 16+ polsbandjes, die nu dus naar 18+ zullen gaan. "Laat ons het zelf regelen," is zijn oproep aan de overheid.

4. Burgemeester Peter van der Velden van Breda

"Wie nooit een evenement in Breda heeft meegemaakt, heeft niet geleefd"

Peter van der Velden is al 25 jaar burgemeester van Breda. Zijn stad heeft een prachtige historische binnenstad die organisatorisch een drama is bij grote evenementen, zoals het Glazen Huis. Cruciaal zijn goede voorbereiding en de wil om samen te werken. "Als overheid en organisatoren moet je elkaar het vertrouwen durven geven," zei hij. Breda heeft een goed functionerend Evenementen Overleg (EVO) waarin gemeente, hulpdiensten, horecaondernemers en organisatoren overleggen. Dat werkt. Met de horeca in de binnenstad is het convenant *Veilig uitgaan* gesloten. Het keurmerk Horecabeveiliging is in Breda verplicht gesteld. Verder heeft de horeca een "collectieve ontzegging" geïntroduceerd, zodat stappers na het veroorzaken van overlast nergens meer naar binnen mogen. De gemeente zelf heeft in 2013 aan 60 stappers een gebiedsverbod opgelegd. Uniek in Breda is dat ze jongeren die met een valse ID proberen binnen te komen, naar bureau HALT verwijzen. Daar krijgen ze een gesprek met ouders, horeca en politie en wordt duidelijk gemaakt dat die overtreding niet alleen consequenties heeft voor henzelf, maar dat ze hiermee ook de horecavergunning van de betreffende ondernemer op het spel zetten.

5. Deelsessie: Brandveiligheid bij evenementen

"Iedereen snakt naar het moment dat deze AMvB klaar is."

We hebben in Nederland 408 gemeenten waar de regels voor brandveiligheid nogal verschillen. De *AMvB Brandveiligheid overige plaatsen* moet daar verandering in brengen

want deze Algemene Maatregel van Bestuur wordt landelijk uitgewerkt en zal in heel Nederland gaan gelden zodat we van lokale en regionale verschillen verlost zullen zijn. Uniforme regels en minder administratieve lasten, daar is iedereen blij mee. Frans Gubbels (Ministerie van Veiligheid en Justitie) en Jan Lohmeijer (namens Brandweer Nederland) lieten het concept AMvB zien zoals het er nu ligt. Tot zover het goede nieuws. Minder goed nieuws is dat er vertraging is. Dat heeft vele oorzaken. Voor de AMvB moet bijvoorbeeld de wet op de veiligheidsregio's gewijzigd worden en er zijn raakvlakken met allerlei andere wetten, zoals de Waterwet, de Wegenverkeerswet (denk aan LPG-installaties), de wet op gevaarlijke stoffen, enzovoort. Behalve ministerie en brandweer zijn bij deze AMvB ook brancheverenigingen betrokken van evenementen (VVEM), recreatie en watersport. De AMvB geldt straks voor evenementen maar ook voor campings of voor een jachthaven waar een boot op het droge wordt gelegd. De definities moeten honderd procent kloppen, de regels moeten juridisch waterdicht geformuleerd zijn. Dat kost allemaal tijd. De hoop is dat de AMvB ingaat op 1 juli 2014 maar 1 januari 2015 lijkt op dit moment realistischer. Als de tekst en de toelichting op de AMvB gereed zijn en langs de minister zijn geweest, volgt een internetconsultatie. De AMvB zelf telt 30 pagina's en zal vergezeld gaan van een uitgebreide toelichting van 50 pagina's. Een van de aanwezigen: "Iedereen snakt naar het moment dat deze AMvB klaar is."

6. Deelsessie: Open en gesloten tenten onderzocht in een windtunnel

"Iets gunstiger dan verwacht"

Een belangrijke factor bij de veiligheid van tenten is de windgevoeligheid. De geldende norm NEN-EN 13782 kent alleen gesloten constructies, terwijl tenten in de praktijk heel vaak open worden gebruikt. De windbelasting zal anders zijn, het bouwboek geldt dan feitelijk niet meer. Tussen theorie en praktijk gaapt dus een gat. Reden om een onderzoek uit te voeren naar open en gesloten tenten in een windtunnel. Debbie Reinders (TentenVerhuurDivisie TVD) gaf de inleiding, Rogier Houtman (Tentech BV) en Marcel van Uffelen (Peutz BV) presenteerden het onderzoek. Zij hebben twee constructies onderzocht: een festivaltent en een aluhal, beide met een afmeting van 40 bij 70 meter, een zijwand van 4 meter en een masthoogte van 16 meter bij de festivaltent. Van deze tenten zijn schaalmodellen gemaakt met sensoren (drukmeters) vlak boven en onder het doek om de druk te meten. Bij het ontwerp is rekening gehouden met factoren als doekstijfheid en dergelijke. Zeven opties zijn onderzocht: van volledig gesloten tot volledig open en alles ertussenin (een kop open, twee koppen open, een zijkant open, enzovoort). In de windtunnel wordt wind opgewekt tot een snelheid van 30 m/sec, turbulentie en wervelingen worden gesimuleerd. De drukmeting is gedaan voor 24 windrichtingen. Voornaamste conclusie: zowel de festivaltent als de aluhal blijven goed binnen de geldende norm. "We komen in het algemeen gunstiger uit dan de Eurocode norm", aldus Rogier Houtman. Hij ziet het onderzoek als een goede onderbouwing van de praktijkervaring. "Voor de festivaltent komen wij tot een reductie van 15 procent en voor de aluhal tot een reductie van 15 tot 20 procent ten opzichte van de gesloten variant. Dat is gunstiger dan verwacht." De gemeten aluhal zou open kunnen blijven tot en met windkracht 6, voor deze festivaltent zou dit windkracht 7 zijn. Uiteraard mogen die waardes niet klakkeloos worden overgenomen: voor hallen en tenten met een andere afmeting en vorm zal dit anders liggen, in de bebouwde omgeving zullen de waardes gunstiger zijn, aan het strand ongunstiger. De intentie is om het onderzoek in te brengen in de Europese normcommissie.